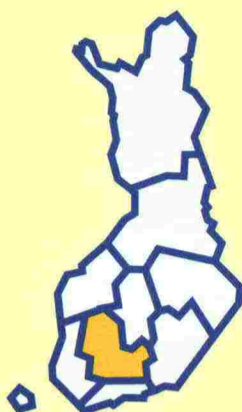

Hämeen tiepiirin toiminta- ja taloussuunnitelma 2005–2009

Sisältö

	Sivu
Liikkumismahdollisuudet ykkösasia..	1
Yhteistyöllä tuloksia	2
Monipuolinen ja haasteellinen toimintaympäristö	2
Moninaisia odotuksia ja tarpeita.....	3
Perustienpidon toimet vuosina 2005–2009	3
Perustienpidon hankkeet 2005–2009	4
Hämeen tiepiirin kehittämishankkeet ja valtakunnalliset teemahankkeet osittain käynnissä.....	6
Hankkeita toteutuu myös tienpidon ulkopuolisella rahoituksella	7
Vuorovaikutteista toimintaa.....	7
Tavoitteita ja tarpeita jää täyttymättä.....	8
Maakuntien liittojen lausunnot.....	8

Liikkumismahdollisuudet ykkösasia

Painotukset tienpidon strategiasta

Perustienpito Tiehallinnon Hämeen tiepiirissä suunnitelmakaudella 2005–2009 painottuu edellisten vuosien tapaan tiestön päivittäisen liikennekel-
poisuuden ja kunnan sekä liikenneturvallisuuden
varmistamiseen. Painotukset ovat Tiehallinnon
laatiman, lähivuotia koskevan tienpidon strate-
gian mukaiset. Strategia kuvaa, kuinka tienpitoa
suunnataan valtion talousarviossa Tiehallinnolle
myönnetyn rahoituksen ja voimassa olevien liiken-
nepoliittisten linjausten perusteella.

Perustienpidon määräraha Hämeen tiepiirissä vuonna 2005 on 66,8 miljoonaa euroa. Tästä lähes 80 prosenttia kuluu tiestön hoitoon ja ylläpitoon. Alueellisiin investointeihin käytettävä perustienpidon rahoitus on ollut jo aiemminkin tarpeisiin nähden vähäinen, ja vuonna 2005 se on supistunut entisestään. Myöhempien vuosien osalta toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittu siten, että vuositasolla perustienpitoon olisi Hämeen tiepiirissä käytettävissä keskimäärin 70 miljoonaa euroa.

Toiminta- ja taloussuunnitelmaa (TTS) 2005–2009 laatiessaan on Hämeen tiepiiri analysoinut asiakailtaan ja yhteistyökumppaneiltaan eri kanavien kautta saamaansa palautetta sekä haastatellut sidosryhmiä tienpidon onnistumisesta. Palautteen ja vuoropuhelun kautta ovat eri tahot voineet vaikuttaa tienpitoon tiepiirin liikkumavaran puitteissa. Tietoja hyödynnetään tienpidossa myös jatkossa.

Erillisiä päätöksiä isoista hankkeista ja hankekokonaisuuksista

Keväällä 2004 julkaisi ministerityöryhmä mietinnön liikenneväyläpolitiikan linjauksista vuosille 2004–2013. Mietintö sisältää kannanotot mm. perusväylänpidon tasosta ja tulevista suurista investoinneista, joista päätetään erikseen eduskunnan talousarviokäsittelyissä. Investoinnit on jaettu tieverkon kehittämishankkeisiin ja teemahankkeisiin. Kehittämishankkeilla parannetaan tie- ja liikenne-

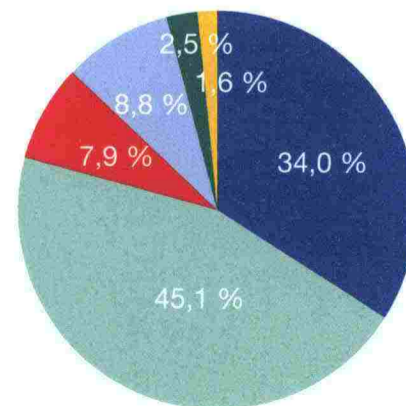
oloja valtakunnallisesti merkittävillä tiejaksoilla. Valtakunnalliset teemahankkeet ovat pienemmistä, vaikutuksiltaan yhdenmukaisista investoinneista koottuja hankekoreja, joista päätetään kuten isoista kehittämishankkeistakin.

Hämeen tiepiirissä on käynnissä kaksi tieverkon kehittämishanketta. Pirkanmaalla rakennetaan valtatie 3:n Tampereen läntisen kehätien ensimmäistä vaihetta ja Päijät-Hämeessä valtatie 4:n Lah-
ti-Heinola-väliä moottoritieksi. Ministerityöryhmän mietinnön mukaisista hankkeista Hämeen tiepiirin alueella ensimmäisenä käynnistyy vuonna 2005 teemahankkeisiin sisältyvänä Tarastenjärven jäte-
teenkäsittelylaitoksen tiejärjestelyjen parantaminen valtatie 9:llä Tampereella.

Tienpidon pääperiaatteet vuosina 2005–2009:

- Tiestön kunnossapito (hoito ja ylläpito) säilyy painopistealueena. Kunnossapidon toimin varmistetaan nykyisen tiestön liikennekel-
poisuus.
- Hoidon taso säilytetään pääosin ennallaan.
- Tiestön kunto säilytetään entisellään.
- Perustienpidon alueelliset investoinnit ovat pieniä ja niitä on mahdollista tehdä aikaisempaa vähemmän. Investoinneilla parannetaan ensisijaisesti liikenneturvallisuutta.

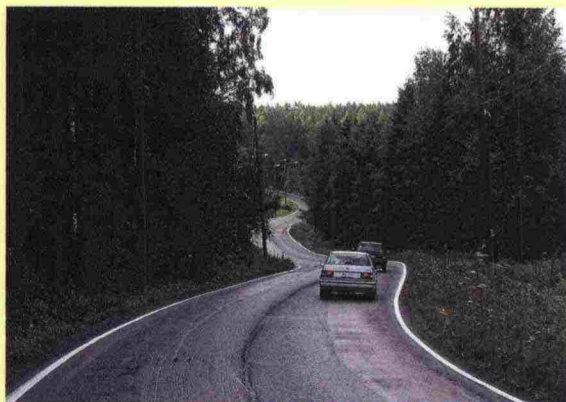
Perustienpidon rahoitus Hämeen tiepiirissä vuonna 2005

Perustienpidon tuotemäärittely:

- Hoitotuotteisiin luetaan talvihoito, liikenneympäristön hoito ja sorateiden hoito.
- Ylläpito- ja peruskorjaustoimet kohdistuvat olemassa olevaan tieverkkoon, ja niillä säilytetään tiestön ja siltojen käyttökelpoisuus sekä rakenteellinen kunto.
- Perustienpidon laajennusinvestoinneilla parannetaan liikenneturvallisuutta tai liikenteen sujuvuutta.

	M€
Hoito	22,7
Ylläpito ja peruskorjaukset	30,1
Investoinnit	5,3
Oma toiminta	5,9
Suunnittelu	1,7
Liikenteen hallinta	1,1
Määräraha 2005 yhteensä (M€)	66,8

Yhteistyöllä tuloksia

Hämeen tiepiirin tienpidossa korostuu lähivuosina tiestön kunnossapito ja tieomaisuuden ylläpito. Paljon kaivattuihin investointeihin tiepiiri pystyy kohdentamaan edellisvuosia vähemmän toimia. Tiepiirin pitkäjänteisen yhteistyön tuloksena onkin mahdollista eri viranomaisten kesken kohdentaa vähentyvät varat alueen kannalta merkittävimpiin kohteisiin.

Tiehallinnon Hämeen tiepiiri on tässä suunnitelmassa esittänyt vuosille 2005–2009 tienpidon painopistealueet ja perustienpidon määrärahalta toteuttavat investoinnit. Suunnitelma perustuu eduskunnan ja liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) Tiehallinnolle asettamiin tavoitteisiin. Suunnitelmaa tehtäessä on käyty tiivistä vuoropuhelua eri tienkäyttäjryhmien ja sidosryhmien kesken. Tällä takaamme, että tiepiirin toimet tulevat yhteiskunnan kannalta parhaalla mahdollisella tavalla meidän kaikkien hyvinvoinnin tueksi.

Tiepiirin toiminta keskittyy tieverkon hoitoon ja omaisuuden ylläpitoon. Perustienpidon määräraha näihin toimintoihin kuluu lähes 80 prosenttia eli 52,8 miljoonaa euroa. Hoidon osuuteen on osaltaan vaikuttanut useiden päätiejaksojen (330 km) talvihoitojen tason parantaminen.

Liikenneväyläpolitiikkaa valmistelevalle ministeriryhmän vuonna 2004 julkistamassa mietinnössä on määritelty tienpidon linjaukset tulevalle kymmenvuotiskaudelle. Tiepiiri on laatinut mietinnössä mainittujen tihankkeiden kuvaukset liikenne- ja viestintäministeriön ja eduskunnan päätöksenteon pohjaksi. Tiepiiri on myös käynnistänyt näiden hankkeiden suunnittelun.

Maakuntien liitoilla ja tiepiireillä on ollut perinteisesti laajaa yhteistyötä maakunnan kehittämisessä. Tiepiirit ovat osallistuneet maakuntasuunnitelmien ja -ohjelmien sekä maakuntakaavan valmisteluun. Vastaavasti tiepiirien suunnitelmat,

kuten toimintalinjasuunnitelmat ja TTS on tehty vuoroaikutteisesti maakuntien liittojen kanssa. Maakuntien liitot ovat laatineet vuodesta 2003 alkaen maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman (TOTSU), jossa esitetään maakunnan kehittäminen 2-vuotiskausittain. LVM on valtuuttanut Tiehallinnon tiepiirit toiminaan hallinnonalan alueellisina yhteystahoina TOTSU:n laadinnassa. Tiepiirin tehtävänä on tuoda LVM:n taloussuunnitteluun maakuntien toiveet ja tarpeet liikennesektorilta.

Yhteistyöhankkeet kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa ovat jatkuvasti lisääntyneet ja yhteistyö syventynyt. Hoitotoimien suunnittelusta tiepiiri neuvottelee kuntien edustajien kanssa mm. seutukunnittain pidettävissä seminaareissa.

Hämeen tiepiirin toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2005–2009 on asiakirja, josta toivomme saavamme mm. kuntien, eri tienkäyttäjryhmien ja elinkeinoelämän kannanottoja. Nämä lausunnot ovat tiepiirille erityisen arvokkaita. Ne ja muualta tulleet tienpitoa koskevat parannusehdotukset otetaan huomioon tehtäessä sekä yksittäisiä tienpitotoimia että seuraavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa.

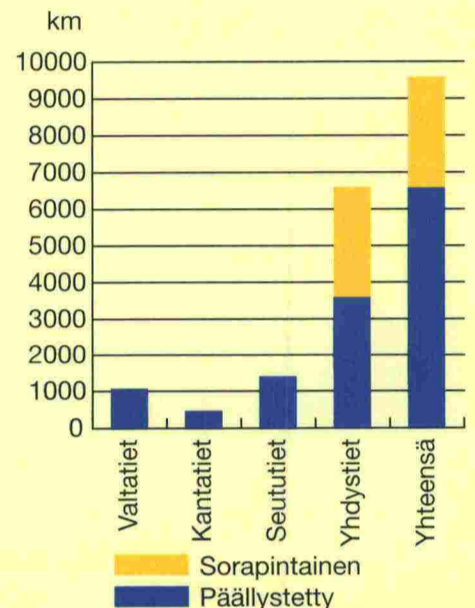

Mauri Pukkila
Tiejohtaja

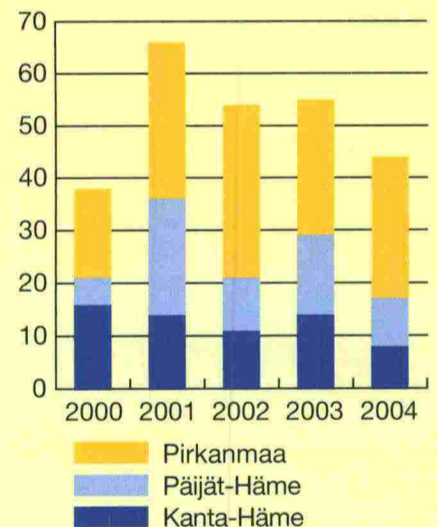

Maakuntajohtaja **Esa Halme** luovuttamassa tiejohtaja **Mauri Pukkilalle** Päijät-Hämeen vaakunaa.

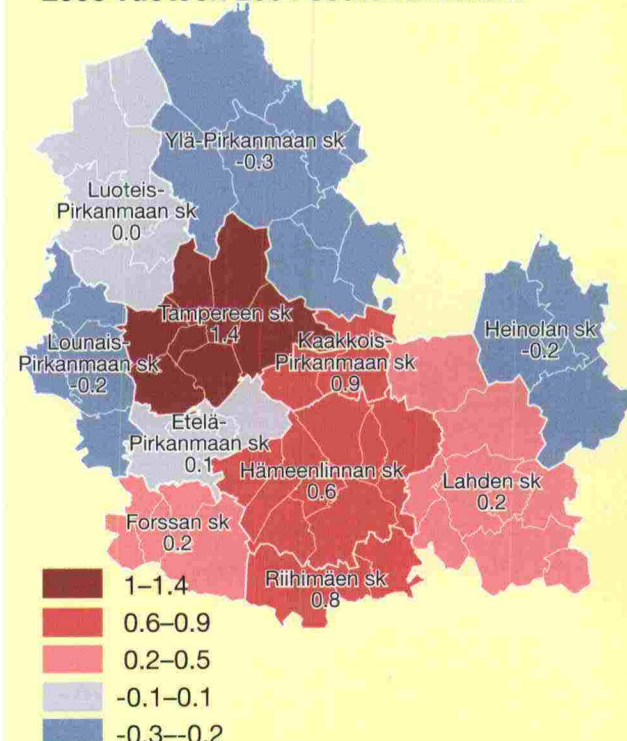
Hämeen tiepiirin tieverkon koostumus

Liikenneonnettomuuksissa kuolleiden määrä maakunnittain

Väkiluvun muutos prosentteina vuodesta 2003 vuoteen 2004 seutukunnittain

Monipuolinen ja haasteellinen toimintaympäristö

Kolme maakuntaa ja 61 kuntaa

Hämeen tiepiirin alue muotoutuu Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Päijät-Hämeen maakunnista, 11 seutukunnasta ja 61 kunnasta. Asukkaita koko tiepiirin alueella on runsaat 830 000.

Vuoden 2005 alussa Punkalaitumen kunta siirtyi Satakunnasta Turun tiepiiriin alueelta osaksi Pirkanmaata ja Hämeen tiepiiriä. Lisäksi vuoden 2005 alussa Kangasalan ja Sahalahden kunnat yhdistyivät. Punkalaidun kuuluu Lounais-Pirkanmaan seutukuntaan ja uusi Kangasala Tampereen seutukuntaan.

Kasvavia kaupunkiseutuja ja maaseutua

Kaikki kolme maakuntaa sijaitsevat Suomen eteläisellä kasvuvyöhykkeellä: Kanta- ja Päijät-Häme Suomen tie- ja rataverkon pääväylien varrella ja Pirkanmaa lisäksi maan keskeisten toiminnallisten vyöhykkeiden leikkauspisteessä. Muuhun Suomeen verrattuna Hämeen tiepiirin alue on taajaan asuttua.

Hämeen tiepiiriä voi kutsua pienois-Suomeksi. Yhtäällä on havaittavissa väestön ja toimintojen keskittymistä ja toisaalla niiden vähenemistä. Kasvukeskuksia ovat Tampereen, Lahden, Riihimäen ja Hämeenlinnan seudut. Väestö on vähentynyt erityisesti Pirkanmaan pohjois- ja lounaisosissa sekä Heinolan seudulla. Leimallista tiepiiriin alueelle on myös toimialojen monipuolisuus. Tienpidolle haastetta tuo se, että toisaalla on kyettävä vastaamaan liikenteen lisääntymisestä aiheutuviin tarpeisiin ja toisaalla turvattava tienpidon peruspalvelut.

Keravan ja Lahden välinen oikorata ja Lahti-Heinola -moottoritie valmistuvat vuonna 2006. Näiden väylien odotetaan vaikuttavan paitsi kulku- ja kuljetustapavalintoihin, myös aluerakenteen kehittämiseen väylien lähivöyhykkeellä.

Tiestöllä runsaasti liikennettä

Hämeen tiepiiri vastaa 9 580 kilometrin pituisesta yleisten teiden verkostosta. Teistä hieman yli puolet sijaitsee Pirkanmaalla, noin neljännes Kan-

ta-Hämeessä ja samoin noin neljännes Päijät-Hämeessä. Jalankulku- ja pyöräteitä yleisillä teillä on lähes 750 kilometriä.

Liikennettä on Hämeen tiepiirin tiestöllä valtakunnallisesti vertailtuna runsaasti. Teillä liikuttiin vuonna 2004 lähes 6 000 miljoonaa kilometriä, mikä on 17,7 prosenttia koko maan liikennesuoritteesta. Pääteillä Hämeen tiepiirissä kulkee vuorokaudessa keskimäärin 6 800 ajoneuvoa valtakunnallisen keskiarvon ollessa 4 200 ajoneuvoa.

Päällystettyjä teitä tiepiirin teistä on yhteensä 6 590 kilometriä. Päällystettyjen teiden kunnan heikkeneminen on viime vuosina saatu pysäytetyksi. Takaisin 1990-luvun alun hyvälle tasolle ei ole kuitenkaan vielä päästy.

Soratiestön pituus on lähes 3 000 kilometriä. Vaikka sorateiden osuus liikennesuoritteesta on vain noin 2 prosenttia, on teiden kunto elintärkeää maaseudun asukkaille ja alkutuotannon kuljetuksille. Eräänä ongelmana sorateilla on kelirikko. Siitä kärsivät eniten Pirkanmaan tiet. Kelirikkoisia teitä joudutaan suojelemaan asettamalla niille painorajoituksia.

Hämeen tiepiiriin alueella on 2120 siltaa. Näistä noin neljännes on teräspuiskiltoja. Silloista yhä suurempi joukko on peruskorjausikäisiä.

Liikenneturvallisuudessa suotuisa muutos

Vuonna 2004 Hämeen tiepiiriin alueen yleisillä teillä kuoli vähemmän ihmisiä ja sattui vähemmän kuolemaan tai vammautumiseen johtaneita henkilövahinko-onnettomuuksia kuin vuonna 2003. Vuonna 2004 liikenteessä kuoli 44 henkilöä ja henkilövahinko-onnettomuuksia tapahtui 577. Liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallisimman maakunta on Pirkanmaa. Valtioneuvoston asettamasta valtakunnallisesta tavoitteesta, enintään 250 liikenteessä kuollutta henkilöä vuonna 2010, ollaan jäljessä niin Hämeessä kuin koko maassa.

Keveyen liikenteen turvallisuutta parantavia järjestelyjä toivotaan Hämeen tiepiiriltä paljon. Pienemmissä kylissä tiepiiri on lähtenyt parantamaan suojattomien liikkujien turvallisuutta autojen nopeuksia alentavilla ratkaisulla. Syksyllä 2004 Hämeen tiepiirissä valmistui erityinen selvitys siitä, mihin kyläkohteisiin pienempiä turvallisuustoimia pitää ensisijaisesti keskittää.

Hämeen tiepiiri on vuonna 2004 selvittänyt alueensa vähäliikenteisimpien teiden merkittävyyttä. Vuonna 2005 selvitystä tullaan täydentämään raakapuuvirtojen osalta. Tien merkittävyyden perusteella voidaan tienpitotoimia kohdentaa yhteiskunnan kannalta tarkoituksenmukaisimmin.

Inkulansalmen silta maantiellä 276 Viljakkalassa on rakennettu vajaat kymmenen vuotta sitten.

Hämeen tiepiirin perustienpidon tuotejako vuosille 2005–2009 (Miljoonaa euroa)

Tuoteryhmät	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Hoito	22,5	22,7	22,9	23,2	23,3	23,8
Ylläpito ja peruskorjaukset	30,3	30,1	30,2	30,6	30,6	31,4
Investoinnit	9,9	5,3	6,0	6,7	7,5	9,0
Liikenteen hallinta	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2
Suunnittelu	1,9	1,7	1,7	2,1	2,5	2,5
Tiehallinto (oma toiminta)	5,8	5,9	5,9	6,0	6,0	5,9
Yhteensä	71,5	66,8	67,8	69,8	71,1	73,8

Moninaisia odotuksia ja tarpeita

Tienpidon suunnittelu perustuu asiakkaiden, yhteistyökumppaneiden ja yhteiskunnan tarpeiden yhteensovittamiseen. Erilaisia tarpeita on paljon ja näiden yhteensovittaminen haasteellista.

Sidosryhmähaastatteluja kesällä 2004

Hämeen tiepiirin toiminta- ja taloussuunnitelman 2005–2009 laatimisen aikana haastateltiin elinkeinoelämän, maa- ja metsätalouden, kuljetusalan, linja-autoyrittäjien, ympäristöhallinnon, luonnonsuojelun, liikenneturvallisuutta edistävien tahojen sekä maaseudun asukkaiden edustajia. Haastateltujen mukaan tienpidon nykyiset linjaukset ovat rahoitustasoon suhteutettuna onnistuneet, mutta rahoitustaso on riittämätön. Eniten parantamista kaipaasi alemman tieverkon kunto. Myös liikenneturvallisuudessa ja liikenteen sujuvuudessa pääteillä nähtiin olevan paljon parannettavaa.

Tienkäyttäjättyytyväisyystutkimuksia kesäisin ja talvisin

Tiehallinto tutkii tienkäyttäjien mielipiteitä tienpidosta kaksi kertaa vuodessa tehtävällä kirjekyselyllä. Tutkimuksiin osallistuu yksityishenkilöitä ja ammattiautoilijoita.

Talven 2003–2004 tutkimuksen mukaan tyytyväisimpiä Hämeen tiepiirin alueella ollaan pääteiden talvihoitoon, jota pidetään myös tärkeimpänä tienpidon osa-alueena. Kyselyn mukaan kehittämistä olisi muiden teiden talvihoidossa, erityisesti teiden epätasaisuuden poistamisessa.

Kesän 2004 tutkimuksen mukaan tiepiirin alueella toivotaan kelirikko-ongelmien poistamista, sorateiden tason ja alemman tieverkon päällysteiden kunnan parantamista sekä keveyen liikenteen väylien rakentamista. Tyytyväisimpiä kesäisin ollaan pääteiden päällysteiden kuntoon ja ajoratamaalauksiin. Myös kesän tutkimuksessa tien-

käyttäjät pitivät tärkeimpinä päätieverkon kuntoa koskevia kysymyksiä. Tyytymättömyys pääteiden tilaan oli kuitenkin lisääntynyt liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden osalta edelliseen tutkimukseen verrattuna.

Tienkäyttäjillä monia yhteydenottokanavia

Hämeen tiepiiri saa tienkäyttäjiltä paljon palautetta ja aloitteita. Palautetta tulee mm. Tienkäyttäjän linjan (puhelin 0200–2100) välityksellä, ja useimmiten se koskee teiden hoitoa. Aloitteita tiepiiri saa kirjeitse, sähköpostitse ja puhelimitse. Aloitteet koskevat pääosin keveyen liikenteen turvallisuuden parantamista.

Kuntien kanssa yhteisiä neuvotteluja

Hämeen tiepiiri keskustelee kuntien tarpeista ja näkemyksistä yhteisissä neuvotteluissa. Usein esille nouseva kysymys on se, miten tiejärjestelyillä pystytään tukemaan kuntien maankäytössä tapahtuvia muutoksia. Kuntien toivotaan myös antavan lausuntonsa aina uudesta toiminta- ja taloussuunnitelmasta.

Yhteistyöryhmät osana toimintaa

Erialaisten yhteistyöryhmien kautta saadaan arvokasta tietoa eri tienkäyttäjryhmien toiveista ja tarpeista. Yhteistyöryhmiä ovat muun muassa:

- eri tienkäyttäjryhmien edustajista koostuva tiepalvelujen neuvottelukunta
- puutavarakuljetusten yhteistyöryhmät, joissa on mukana metsänomistajien, paperiteollisuuden, kuljetusyrittäjien ja poliisin edustajia
- liikenneturvallisuustyön yhteistyöryhmät, joissa toimivat mm. Liikenneturva, poliisi ja lääninhallitus
- tieympäristöryhmä, jossa ovat edustettuina alueelliset ympäristökeskukset ja maakuntien liitot.

Perustienpidon toimet vuosina 2005–2009

Pääteiden hoitoon parannuksia jo talvesta 2004–2005

Tiestön hoito Hämeen tiepiirissä on valtakunnallisten toimintalinjojen mukaista. Talvihoidon ja kesäajan hoidon taso sekä tieympäristön muu laatutaso säilytetään enimmäkseen ennallaan.

Talvihoito on tienpidon tärkeimpiä tehtäviä liikumismahdollisuuksien ja liikenteen sujuvuuden takaamisessa. Pääteillä talvihoidolla turvataan liikenteen hyvä toimintavarmuus. Muilla teillä hoidon taso on tyydyttävä tai välttävä tien merkityksestä riippuen. Poikkeustapauksissa esim. jyrkissä mäissä tiestön hoitotasoa parannetaan täsmätoimenpiteillä.

Jo ennen varsinaista suunnitelmakautta, talvesta 2004–2005 alkaen hoitoluokkia on nostettu seuraavilla yhteysväleillä:

- valtatie 3 Parkano–Jalasjärvi (Vaasan tiepiiri)
- valtatie 9 Humppila–Valkeakoski ja Orivesi–Jämsä (Keski-Suomen tiepiiri)
- kantatie 54 Tammela–Hollola

Parannusta talvihoidon tasoon yöaikana on tullut talvesta 2004–2005 lähtien seuraaville yhteysväleille:

- valtatie 2 Humppila–Harjavalta (Turun tiepiiri)
- valtatie 10 Turku–Hämeenlinna–Tuusula
- valtatie 12 Tuusula–Hollola

Teiden kunto säilytetään ylläpidolla ja peruskorjauksilla

Teiden päällysteiden ja rakenteiden kunto säilytetään pääosin olemassa olevalla tasolla. Päällysteiden uusiminen painottuu suunnitelmakauden alussa päätieverkolle. Vähäliikenteisellä tieverkolla joudutaan parantamaan myös teiden rakennetta, joka puolestaan pidentää päällysteiden kestävyyttä.

Maaseudun vähäliikenteinen tiestö säilyy miltei kokonaan sorapintaisena. Soratiet pidetään liikennettä tyydyttävässä kunnossa mm. lisäämällä soraa pintakerrokseen ja tekemällä ojituksia. Kelirikkoa vähennetään yksittäisillä teillä korjaamalla runkokelirikkoisia osuuksia. Kattavampia sorateiden parantamisia tehdään vain merkittävimmillä teillä.

Siltojen korjaustoimintaa lisätään, sillä niiden peruskorjaustarve kasvaa suunnitelmakaudella. Suurempia korjauksia tehdään alue kerrallaan ja pienempiä samanaikaisesti koko tiepiirin alueella.

Perustienpidon investoinneilla parannetaan liikenneturvallisuutta

Investointien rahoituksen niukkuudesta johtuen vain aivan välttämättömimmät, lähinnä liikenneturvallisuutta parantavat hankkeet on mahdollista toteuttaa. Edellisissä toiminta- ja taloussuunnitelmissa esitettyjen hankkeiden toteutusmahdollisuuksia, sisältöä ja ajoitusta sekä eri tahojen kanssa tehtyjä sopimuksia on jouduttu arvioimaan jonkin verran uudelleen.

Liikenneturvallisuuden parantamisessa korostuvat pienten tieympäristön parantamisten lisäksi alemmat nopeusrajoitukset, liikennevalvonnan tukeminen ja liikenneturvallisuusyhteistyö. Päätieverkolla on mahdollista toteuttaa pääasiassa liittymien parantamisia ja keveyen liikenteen järjestelyjä. Maaseudun tiestöllä investoinnit ovat vielä pienempiä, ja niillä voidaan vähentää ainoastaan paikallisia liikenneturvallisuusongelmia.

Meluntorjuntaa voidaan toteuttaa vähäisissä määrin. Pohjavesisuojausten rakentamista jatketaan vielä valtakunnallisesti rahoitetulla ohjelmalla.

Perustienpidon hankkeet 2005-2009

Hankkeen alkamisvuosi

- Laajennusinvestoinnit ja peruskorjaukset:

2005

2006

- Laajennusinvestoinnit:

2007

2008

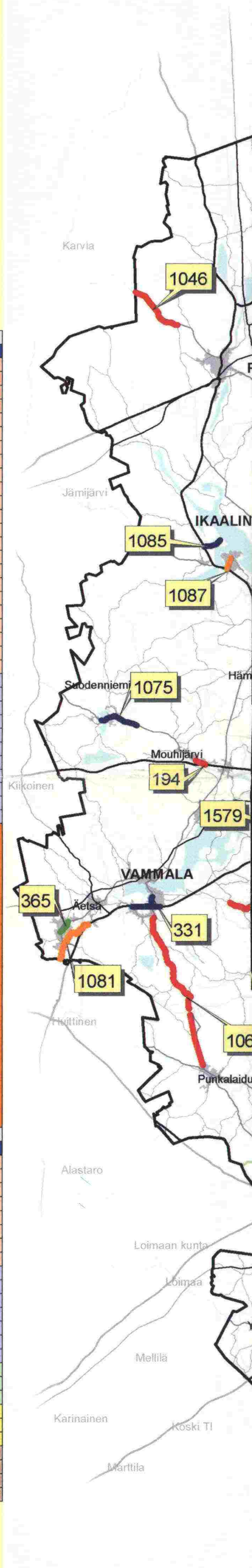
2009

- Peruskorjaukset:

2007-2009

Nro	Tie	Nimi	Kunta	Yhteensä	2005	2006	2007	2008	2009
Peruskorjaukset									
997		Joukkoliikenne	Koko tiepiiri	150 000/v.					
999		Pienet liikenneturvallisuuskohteet	Koko tiepiiri	900 000/v.					
1999		Kelirikkokohteet	Koko tiepiiri	840 000/v.					
2999		Siltojen kunnostus ja uusiminen	Koko tiepiiri	2 400 000/v.					
996		Maaseudun kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen	Koko tiepiiri	200 000/v.					
1555	2622	Mauri-Heinijärvi, soratien par. ja päällystäminen	Hämeenkyrö	3 010 000					
177	301	Lempäälä-Vesilahti, päällystetyn tien parantaminen	Lempäälä	2 370 000					
1542	2993	Stormi-Rämsöö, soratien parantaminen ja päällystäminen	Vammala	1 900 000					
1550	13623	Räyskälän paikallistie (työllisyystyö)	Loppi	350 000					
2019	130	Sääksmäen silta	Valkeakoski	2 000 000					
220	15071	Hartolan kirkonkylä, kevyen liikenteen järjestelyt	Hartola	334 000					
377	12	Kivisen tasoristeysjärjestelyt ja vt 12 valaistus	Nastola	500 000					
1046	274	Vuorijärvi-Karvia, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Parkano	1 261 000					
1050	14101	Pyhäntaan pt, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Nastola	200 000					
1054	2874	Tervakoski-Vähikkälä, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Janakkala	300 000					
1055	13621	Lopen kirkokylän paikallistie, päällystetyn tien rakenteen par.	Loppi	200 000					
1056	2804	Jokioinen-Forssa, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Forssa, Jokioinen	400 000					
1064	252	Tapiola-Punkalaidun, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Vammala, Punkalaidun	1 700 000					
1067	3382	Kaanaa-Murole, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Ruovesi, Tampere	500 000					
1068	52	Haapaniemi-Somero, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Jokioinen	400 000					
1072	58	Kt 58 Juupajoki-Mänttä, päällystetyn kunnan parantaminen	Juupajoki, Mänttä	355 000					
1524	13987	Saariylien pt, soratien parantaminen ja päällystäminen	Kangasala	600 000					
1570	14071	Kutajoen paikallistie, soratien parantaminen	Hollola	807 000					
2020	2847	Riisikkalan silta	Kylmäkoski	350 000					
2053	164	Tönnön silta	Orimattila	400 000					
1057	3191	Kirkkokallio-Sankola, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Lammi	1 360 000					
1065	276	Luhalahti-Saukonperä, päällystetyn tien rakenteen parant.	Ikaalinen	350 000					
1073	348	Mt 348 Vilppula-Keuruu, päällystetyn kunnan parantaminen	Vilppula	600 000					
1075	259	Suodenniemi-Pikku-Hyynilä, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Suodenniemi	450 000					
1076	13653	Rengon pt, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Renko	200 000					
1083	2954	Luhtikylä-Hierraia, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Orimattila	360 000					
1084	2983	Valkkinen-Järvenranta, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Vesilahti	380 000					
1085	13259	Kartun pt, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Ikaalinen	170 000					
1579	2501	Nohkua-Emäkoski mt 2501, soratien parantaminen ja päälly.	Nokia	925 000					
1066	314	Asikkala-Äämsä-Pulkkilanharju, päällystetyn tien rakenteen par.	Asikkala	500 000					
1078	338	Teisko-Velaatta, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Tampere	750 000					
1081	12819	Keikyän pt, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Äetsä	485 000					
1086	2847	Sotkia-Toijala, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Toijala	200 000					
1087	2595	Ikaalisten sisääntulotie, rakenteen parantaminen	Ikaalinen	350 000					
1033	295	Levanto-Marttila, päällystetyn tien parantaminen	Kärkölä	4 000 000					
1036	290	Mt 290 parantaminen Hyvinkää-Hausjärvi, päällystetyn tien	Hausjärvi	1 500 000					
1079	2892	Sääksi-Hausjärvi, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Hausjärvi	200 000					
1080	13872	Järvelän pt, päällystetyn tien rakenteen parantaminen	Kärkölä	250 000					
1564	3231	Ihari-Tyry, soratien parantaminen ja päällystäminen	Pälkäne	1 000 000					
1088	301	Toivola-Vesilahti, päällystetyn tien parantaminen	Vesilahti	800 000					
1549	13661	Rimmilä-Hakimäki, soratien parantaminen	Hattula	600 000					
1584	3132	Mustjärvi-Kalkkinen, soratien parantaminen	Asikkala	700 000					
2028	57	Mierolansalmen silta	Hattula	600 000					
2047	13716	Mellolan silta	Kylmäkoski	185 000					
2048	13716	Taipaleen myllysilta	Kylmäkoski	160 000					
2052	337	Alakosken silta	Kuru	350 000					
260	290	Turkhaudan kevyen liikenteen järjestelyt	Hausjärvi	200 000					
250	2773	Viljakkalan kevyen liikenteen järjestelyt	Viljakkala	350 000					
374	2847	Kurisjärven kevyen liikenteen järjestelyt	Toijala	200 000					
375	54	Launosten kohdan kevyen liikenteen järjestelyt	Loppi	200 000					
376	65	Kurun kevyen liikenteen järjestelyt	Kuru	250 000					
Nro	Tie	Nimi	Kunta	Yhteensä	2005	2006	2007	2008	2009
Perustienpidon laajennusinvestoinnit									
139	12	Salpakangas-Lahti, melu- ja pohjavesi, suojaus	Lahti	5 744 000					
284	282	Sukula-Kassimäki (EU-hanke)	Tammela	3 000 000					
361	304	Valkeakosken sisääntulotie (EU-hanke + työllisyystyö)	Valkeakoski	4 986 000					
375	12	Villähteen eritasoliittymän täydentäminen (EU-hanke)	Nastola	1 800 000					
146	2874	Tervakosken taajamajärjestelyt	Janakkala	650 000					
149	13720	Kylmäkosken taajama	Kylmäkoski	650 000					
194	259	Mouhijärven kevyen liikenteen väylä	Mouhijärvi	350 000					
214	167	Virenoja-Pennala kevyen liikenteen väylä	Orimattila	560 000					
155	9	Kylmäkosken eteläinen liittymä	Kylmäkoski	1 000 000					
195	58	Orivesi-Hirsilä kevyen liikenteen väylä	Orivesi	560 000					
208	3191	Mommilantien kevyen liikenteen väylä	Lammi	744 000					
251	308	Pirkkala-lentoasema kevyen liikenteen väylä	Pirkkala	505 000					
265	12	Iso-Paaavolankatu-Joutjärvi, pohjaveden suojaus	Lahti	1 178 000					
276	3401	Asema-Mänttyveräjä kevyen liikenteen väylä	Kangasala	505 000					
331	252	Vt 12 / mt 252 liittymäjärjestelyt	Vammala	1 129 000					
245	9	Oriveden/K:alan rajan (Valkjärven) ohituskaista	Kangasala	2 000 000					
275	2813	Maatalouden tutkimusl.kohta, kevyen liikenteen väylä	Jokioinen	270 000					
365	12945	Äetsän taajamajärjestelyt	Äetsä	300 000					
231	13872	Järvelän pt:n kevyen liikenteen väylä	Kärkölä	400 000					
294	24	Holma-Paimela kevyet liikenneturvallisuustoimet	Hollola, Lahti	550 000					
364	130	Lasitehtaankatu-Hirsimäki kevyen liikenteen väylä	Riihimäki	800 000					
120	10	Vt 10 liikenneturvallisuuden parantaminen Jokioinen-Forssa-Tammela	Forssa, Jokioinen, Tammela	1 050 000					
252	56	Mustalahti-Runttimäki kevyen liikenteen väylä	Mänttä	420 000					
370	3	Sääksjärven melusuojaus	Lempäälä	800 000					
372	12	Kyllön liittymän parantaminen (vt12, kt57)	Pälkäne	300 000					

Vuosien 2007-2009 aikana käynnistetyt peruskorjaukset

Hämeen tiepiirin kehittämishankkeet ja valtakunnalliset teemahankkeet osittain käynnissä

Käynnissä kaksi kehittämishanketta ja käynnistymässä yksi teemoihin sisältyvä hanke

Tällä hetkellä Hämeen tiepiirin alueella on käynnissä kaksi eduskunnan erikseen päättämää kehittämishanketta:

- Valtatie 3:n Tampereen läntisen kehätien rakentaminen moottoritieksi, 1. rakennusvaihe, 2003–2006 (57 M€)
- Valtatie 4:n Lahti–Heinola-välin täydentäminen moottoritieksi, 2003–2006 (41 M€)

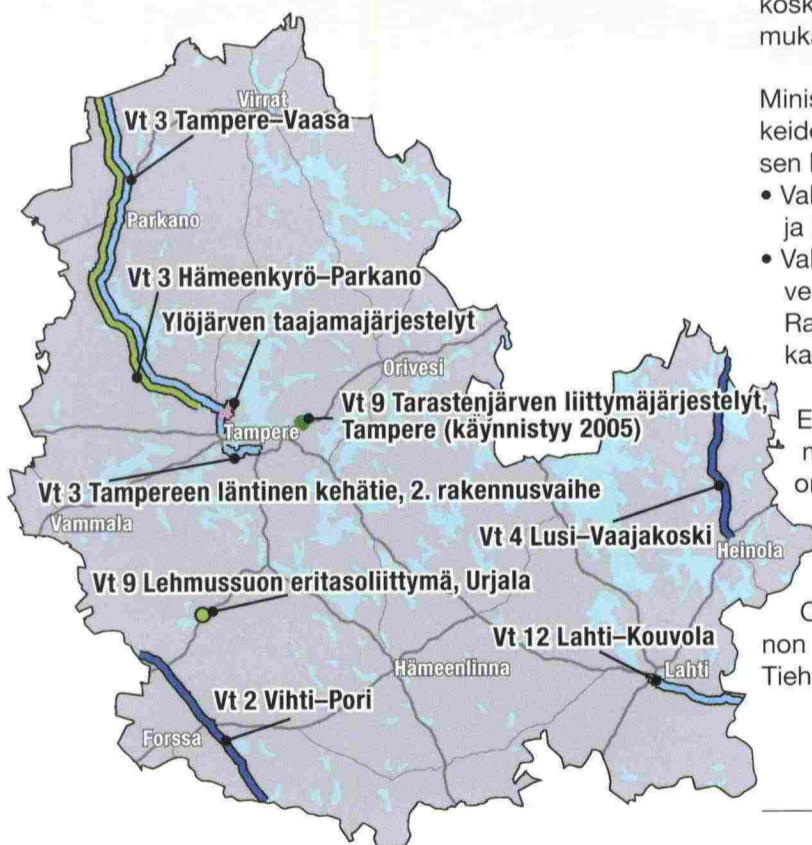
Valtakunnallisesti määriteltyihin teemoihin sisältyvistä hankkeista käynnistyy vuonna 2005 Tampereella sijaitsevan Tarastenjärven jätteenkäsittelylaitoksen tiejärjestelyjen toteuttaminen. Hankkeen kustannukset ovat yhteensä 2,5 miljoonaa euroa, josta Tiehallinnon osuus on 2,1 miljoonaa euroa. Hanke on mukana satamien ja terminaalien tieyhteyksien kehittämistä koskevassa, koko Suomea tarkastellen kaiken kaikkiaan 30 miljoonan euron edestä hankkeita sisältävässä teemassa.

Toiveena päätöksiä muidenkin hankkeiden käynnistämiseksi

Muita päätöksiä Hämeen tiepiiriä koskevien kehittämishankkeiden tai teemahankkeisiin sisältyvien investointien toteuttamisesta ei tällä hetkellä ole. Liikenneturvallisuuden parantamisen ja elinkeinoelämän kuljetusten turvaamisen kannalta uusien hankkeiden käynnistäminen on hyvin toivottavaa.

Hämeen tiepiiriä koskien ministerityöryhmän vuonna 2004 julkaisemassa mietinnössä on esitetty

Ministerityöryhmän mietinnön mukaiset tieverkon kehittämishankkeet ja valtakunnalliset teemahankkeet

vuosien 2004–2007 suuriksi kehittämishankkeiksi seuraavien yhteysvälien parantamista lähinnä liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden kannalta:

- Valtatie 2 välillä Vihti–Pori (45 M€)
- Valtatie 4 välillä Lusi–Vaajakoski (69 M€)

Ministerityöryhmän ehdottamia vuosien 2008–2013 suuria kehittämishankkeita ovat:

- Valtatie 3:n Tampereen läntisen kehätien rakentaminen moottoritieksi, 2. rakennusvaihe (57 M€)
- Valtatie 12:n Lahti–Kouvola-välin liikenneturvallisuuden ja sujuvuuden parantaminen (64 M€)
- Valtatie 3:n Tampere–Vaasa-välin turvallisuus- ja toimivuusongelmien poistaminen (78 M€)

Ministerityöryhmän esittämistä vuosien 2004–2007 teemoista Hämeen tiepiiriä koskevat pääteiden turvallisuuden parantaminen, kasvavien alueiden kehityksen tukeminen ja koulumatkojen olosuhteiden parantaminen maaseututaajamissa:

- Pääteiden turvallisuuden parantaminen on yhteensä 40 miljoonan euron suuruinen teema. Hämeen tiepiiristä siihen sisältyy valtatie 3:n parantaminen Hämeenkyrön ja Parkanon välillä (5 M€) ja Lehmuusuon eritasoliittymän rakentaminen valtatie 9:llä Urjalassa (4,9 M€).
- Kasvavien alueiden kehitystä tukeva teema on 60 miljoonan euron suuruinen. Mukana on Ylöjärven taajaman kehittäminen (Tiehallinnon osuus hankkeesta 3,2 M€).
- Koulumatkojen olosuhteiden parantaminen maaseututaajamissa sisältää hankkeita yhteensä 30 miljoonan euron edestä. Hämeen tiepiirin osuus tästä on 3,5 miljoonaa euroa. Teeman hankkeita toteutuu jatkuvasti myös perustienpidon kautta. Uusia hankkeita valitaan mukaan Hämeen tiepiirin tekemän kiireellisyysjärjestyksen mukaisesti.

Vuosien 2008–2013 teemoista Hämeen tiepiiriä koskee tasoristeysten poistaminen. Teemassa on mukana rataosuus Turusta Toijalaan.

Ministerityöryhmän selvityksessä esitettujen hankkeiden lisäksi Hämeen tiepiirin alueiden kehittämisen kannalta tärkeitä hankkeita ovat:

- Valtatie 10:n ja 12:n parantaminen Hämeenlinnan ja Lahden välillä (40 M€)
- Valtatie 12:n parantaminen Tampereella Paasikiventien ja Kekkosen tien kohdalla (ns. Tampereen Rantaväylä, 110 M€:n suuruinen yhteishanke kaupungin kanssa)

Edellä mainittujen ministerityöryhmän mietinnön mukaisten kehittämishankkeiden kustannukset on Tiehallinnossa tarkistettu nykytasolle. Kaikkien kehittämis- ja teemahankkeiden kustannukset on esitetty ilman arvonlisäveroa.

Osasta hankkeista lisää tietoa löytyy Tiehallinnon Internet-sivujen, www.tiehallinto.fi, kohdasta Tiehankkeet.

Valtatie 3 Tampereen läntinen kehätie, Pitkänien eritasoliittymä ensimmäisen rakennusvaiheen valmistuttua.

Valtatie 4 Lahti-Heinola -välin moottoritietä hankkeen valmistuttua.

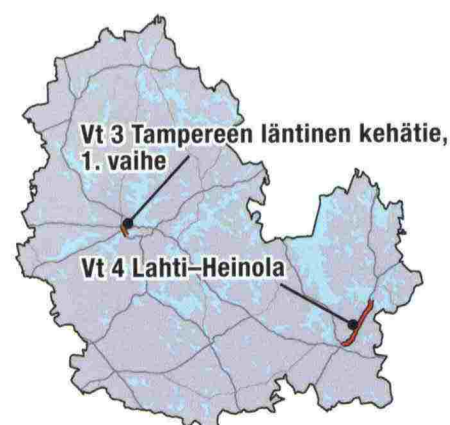

Valtatiellä 2 kulkee paljon raskasta liikennettä. Tie kaipaava parantamista liikenneturvallisuus- ja sujuvuusongelmien poistamiseksi.

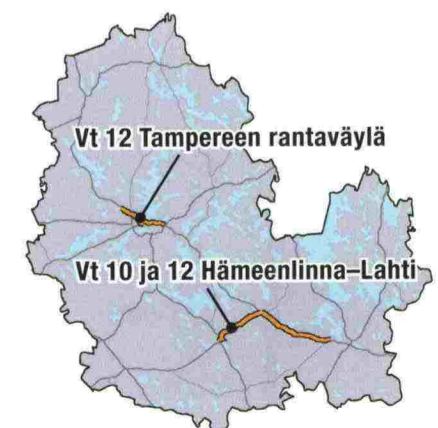

Valtatien 3 parantaminen Tampereelta pohjoiseen sisältyy niin teemahankkeeseen kuin omaan laajempaan kehittämishankkeeseensa.

Käynnissä olevat tieverkon kehittämishankkeet

Alueiden kehittämisen kannalta muita tärkeitä hankkeita

- Vuosien 2004–2007 hankkeita
- Vuosien 2008–2013 hankkeita

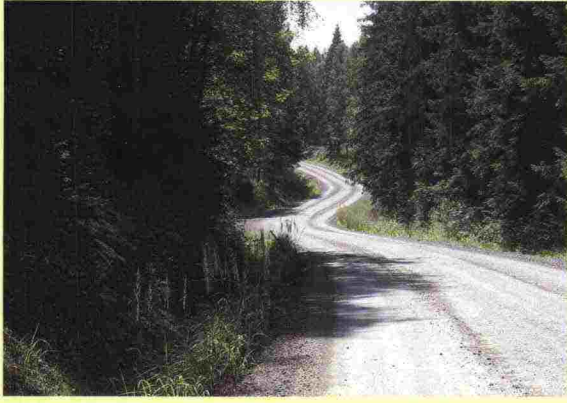
Vuosien 2004–2007 teemahankkeet

- Satamien ja terminaalien tieyhteyksien kehittäminen
- Pääteiden turvallisuuden parantaminen
- Kasvavien alueiden kehityksen tukeminen

Koulumatkojen olosuhteiden parantaminen maaseututaajamissa (ei esitetty kartalla)

Vuosien 2008–2013 teemahankkeita

Tasoristeysten poistaminen (mukana rataosa Turku–Toijala) (ei esitetty kartalla)

Kukkia Cirlet –hanke on Luopioisissa ja Hauholla vuosina 2002–2003 toteutettu EU:n Life-ympäristörahoitusjärjestelmän rahoittama koetiluhankke. Hankkeessa testattiin onnistuneesti teollisuuden sivutuotteiden hyödyntämistä sora-ten kunnostamisessa.

Hankkeita toteutuu myös tienpidon ulkopuolisella rahoituksella

EU-rahoitus vauhdittaa hankkeiden toteuttamista

EU:n tavoite 2-ohjelmat mahdollistavat ohjelma-kaudella 2000–2006 Kanta-Hämeessä, Päijät-Hämeessä ja osassa Pirkanmaata sellaisten liikenneinvestointien rahoituksen, joilla parannetaan paikallisia elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja kehitetään yritystoimintaa. Kussakin maakunnassa toimii alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittamista varten maakunnan yhteistyöryhmä (MYR), jossa myös tiepiirillä on edustus.

- Kanta-Hämeessä Forssan ja Tammelan alueella parannetaan vuosina 2004–2006 maantietä 282 välillä Sukula–Kassimäki (3 M€).
- Pirkanmaalla rakennetaan vuosina 2004–2006 Valkeakosken sisääntulotietä (5 M€).
- Päijät-Hämeessä Asikkalassa suunnitellaan Pulkkilanharjulla kulkevan maantien 314 kevyen liikenteen yhteyksiä.
- Tiepiiri varautuu lisäksi vuosina 2004–2006 toteuttamaan tiehankkeet, jotka ovat mukana usean eri tahon välillä tehdyssä ns. Lahden oikorasopimuksessa. Tämän mukaisesti Päijät-Hämeessä Nastolassa valtatie 12:lla parannetaan vuosina 2004–2005 Villähteen liikenneyhteyksiä rakentamalla eritasoliittymä (1,8 M€).

Työvoima- ja elinkeinokeskusten kautta työllisyystyörahoitusta

Työllisyystyörahoitusta voidaan käyttää työllisyyden hoidon kannalta merkittäviin tiehankkeisiin. Hankkeiden valinnassa kiinnitetään huomiota erityisesti hankkeen valmistumisen jälkeisiin välillisiin työllisyyden kasvuvaikutuksiin. Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä parantavista tiehankkeista tiepiiri neuvottelee vuosittain Pirkanmaan ja Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskusten työvoimaosastojen kanssa. Useissa työllisyystyöhankkeissa ja EU-hankkeissa on mukana kuntia ja yrityksiä omalla rahoitusosuudellaan.

- Pirkanmaalla rakennetaan vuosina 2004–2006 Valkeakosken sisääntulotietä osin työllisyystyörahoitusta (5 M€).
- Kanta-Hämeessä Lopella parannetaan vuosina 2004–2005 Räyskälän paikallistietä 13623 (0,35 M€).

Kunnat kevyen liikenteen turvallisuuden parantajina

Yleisten teiden tienpito kuuluu pääasiassa Tiehallinnolle. Kunnat ja yhteisöt ovat omista esityksistään toteuttaneet joitain pieniä paikallisia tiehankkeita, joilla on parannettu lähinnä kevyen liikenteen turvallisuutta ja olosuhteita. Hämeen tiepiirin suhtautuminen kuntien ja yhteisöjen esityksiin on myötämielinen. Hankkeiden toteuttamisesta sovi-taan hyvässä yhteistyössä.

Vuorovaikutteista toimintaa

Tiehallinto hallinnoi, ylläpitää ja kehittää yleisiä teitä ja niiden liikenneoloja sekä tieliikenteen palveluja. Olennaista toiminnalle on onnistua vastaamaan tieverkosta, tieliikenteestä ja liikennejärjestelmästä niin, että yhteiskunnan, elinkeinoelämän ja kansalaisten hyvinvointi paranee. Tiehallinnon asiakkaiden, erityisesti tienkäyttäjien, tarpeet ohjaavat organisaation toimintaa. Tiehallinnon sekä sen asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden välisen vuorovaikutteisuuden parantamiseksi ja kehittämiseksi tehdään jatkuvasti työtä.

Palvelulupaus otettiin käyttöön syksyllä 2004

Palvelulupaus kertoo tienkäyttäjille, millaista palvelua Tiehallinnolta voi odottaa. Palvelulupaus on jaettu kuuteen osaan, jotka kuvaavat erilaisia palveluja. Eri osissa esitetään lupauksia liikkumisesta kesällä, talvella ja tietyömailla, tietopalveluista, asiakaspalvelusta sekä lupa-asioista. Tiehallinto seuraa lupauksen toteutumista ja raportoi siitä Internet-sivuillaan. Seuranta ja palautetta Tiehallinto hyödyntää palvelujen kehittämisessä.

Palvelulupauksen tavoitteena on lisätä Tiehallinnon toiminnan läpinäkyvyyttä ja vuorovaikutteisuutta. Palvelulupaus löytyy Tiehallinnon Internet-sivuilta osoitteesta www.tiehallinto.fi/palvelulupaus.

Forssan seudulla yhteistyötä tiestön hoidon suunnittelussa

Hämeen tiepiiri on laatimassa selvitystä kunnossapitosuunnittelun kehittämisestä. Tavoitteena on tehostaa hyvän hallinnon periaatteiden mukaista

palvelutuotantoon kuuluvaa vuorovaikutustoimintaa tienhoidossa. Selvityksessä kehitetään alueellista, seutukunnan yleisiä teitä kattavaa kunnossapitosuunnitelmaa. Suunnitelmassa kuvataan tapa, jolla Tiehallinto tienpitäjänä hoitaa näiden teiden kunnossapidon. Pilottihankkeena selvityksessä on Forssan seutukunta.

Turvallisempaa liikkumista myös tienkäyttäjien vaikuttamalla

Tiehallinto on sitoutunut toteuttamaan valtioneuvoston periaatepäätöstä tieliikenteen turvallisuuden parantamisesta. Koska onnettomuuksia ei voida vähentää pelkästään liikenneympäristöön kohdistuvilla toimenpiteillä, on Tiehallinto tekemässä yhteistyökumppaniensa kanssa työtä, jolla vaikutetaan tienkäyttäjien käyttäytymiseen ja asenteisiin. Esimerkkeinä tällaisesta liikenneturvallisuustyöstä ovat kuntien kanssa yhteistyössä laadittavat seudulliset liikenneturvallisuussuunnitelmat ja liikenneturvallisuusyhteistyöryhmät.

Ympäristöohjelma uudistumassa

Ympäristöasioiden hoito on tärkeä osa Tiehallinnon toimintaa. Tiehallinnon vuonna 2005 uudistettavassa ympäristöohjelmassa tullaan asettamaan tavoitteita ja määrittelemään toimia Tiehallinnolle ja tiepiireille. Tienpidon ympäristöasioita, maankäytön suunnittelua ja ympäristönsuojelua koskevia yhteistyökysymyksiä, hankkeita ja kehitystyötä käsitellään Hämeen tiepiirin alueella toimivassa tieympäristöryhmässä. Siinä ovat edustettuina alueelliset ympäristökeskukset ja maakuntien liitot.

Tiehallinto aloitti vuonna 2004 nuorisoyhteistyön suunnittelemisen keskeisten nuorisjärjestöjen edustajien kanssa. Vastuu yhteistön kehittämisestä Tiehallinnossa on Hämeen tiepiirillä. Jatkossa yhteistyön kulmakivenä tulee olemaan Tiehallinnon nuorisoneuvottelukunta.

Tavoitteita ja tarpeita jää täyttymättä

Liikenneturvallisuuden parantaminen vaatisi investointeja

Hämeen tiepiirin suunnitelmakauden tienpitotoimilla vähennetään laskennallisesti vuosittain 5 henkilövahinkoihin johtanutta onnettomuutta. Todellinen määrä on kuitenkin pienempi, sillä turvallisuutta heikentää liikenteen määrän kasvu.

Suunnitelmakaudella ei pystytä toimimaan niin, että lähestyttäisiin valtioneuvoston asettamia onnettomuuksien vähenemistavoitteita. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvittaisiin investointeja etenkin pääteiden turvallisuuteen.

Ympäristötavoitteista jäädytään jälkeä

Liikenteen ja maankäytön kasvu lisää meluhaittoja pääteiden varsilla ja etenkin kasvavilla kaupunkiseuduilla. Meluhaittoja voidaan vähentää lähinnä kehittämishankkeisiin sisältyvillä meluntorjuntatoimilla. Lisääntyvä liikenne lisää myös päästöjä ilmaan. Tiestön talvihoidon tehostaminen merkitsee suolauksen lisääntymistä, jolloin pohjavesien laatu voi päätieverkon tuntumassa joillain alueilla heiketä. Kehittämishankkeiden yhteydessä rakennettavilla pohjaveden suojauksilla haittoja ja riskejä voidaan toisaalla vähentää. Luonto- ja kulttuuriympäristöille ja luonnon monimuotoisuudelle ei aiheudu merkittäviä haittoja, koska uusia tieyhteyksiä rakennetaan hyvin vähän.

Liikkumis- ja kuljettamismahdollisuudet säilyvät ennallaan vain maaseudulla

Päätieverkon keskeisillä yhteysväleillä liikenteen toimivuus heikkenee liikenteen kasvun, teiden kapeuden ja riittämättömän geometrian vuoksi. Ongelmia aiheutuu etenkin kuljetusten ennakoitavuudelle. Käynnissä olevat kehittämishankkeet

parantavat eniten yksittäisiä liikkumis- ja kuljettamismahdollisuuksia. Pääteiden talvihoidon tason nostot parantavat liikenteen toimintavarmuutta, mutta vain osalla yhteysvälejä.

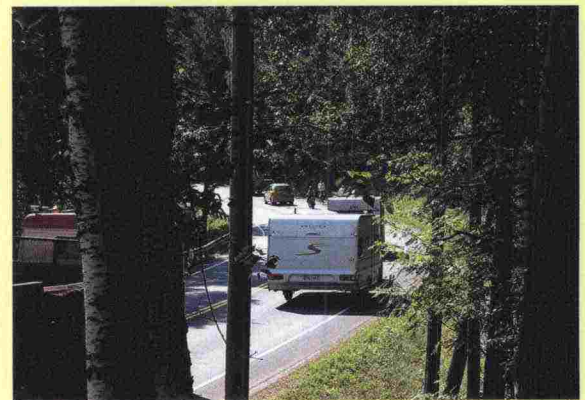
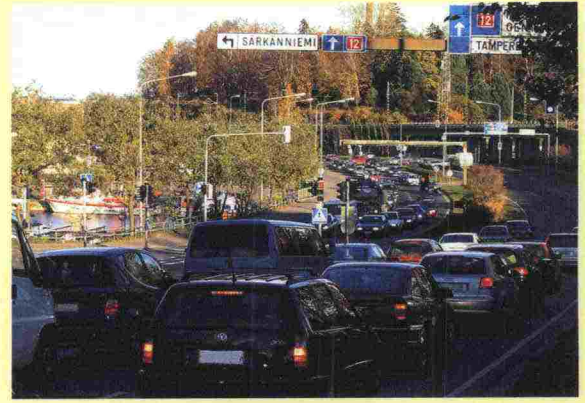
Kasvavilla kaupunkiseuduilla sisääntulo- ja kehäteiden työmatkaliikenteen ruuhkat ovat arkipäivää eikä tilanne tule helpottumaan. Ruuhkista kärsivät niin henkilöautoliikenne, joukkoliikenne kuin elinkeinoelämän kuljetuksetkin. Ruuhka-ajat pitenevät tulevaisuudessa.

Maaseudulla liikkumisen olosuhteet säilyvät samankaltaisina kuin aiemmin. Alemman tieverkon tasoa ei voida asiakkaiden toivomusten mukaisesti parantaa. Esitetyillä toimilla vaikutetaan kuitenkin oikeaan suuntaan. Raskailla ajoneuvoilla ei välttämättä voida liikennöidä kaikilla alemman tieverkon teillä ympärivuotisesti.

Alueiden kehittämistä ei pystytä riittävästi tukemaan

Tienpidon investointimahdollisuudet eivät riitä kasvualueiden tarpeisiin eikä aluekehitystä kyetä tienpidolla riittävästi tukemaan. Alemmalla tieverkolla palvelutasoa ei voida merkittävästi parantaa. Esimerkiksi kelirikko asettaa edelleen rajoituksia tieverkon käytölle. Maankäytön suunnittelu yhteistyöllä ja eri viranomaisten toimien yhteensovittamisella saavutetaan aluekehityksen ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kannalta myönteisiä vaikutuksia.

Tieverkon kunto ja hoitotoimenpiteet mahdollistavat pääosin päivittäisen liikkumisen ja turvaavat osaltaan erilaisten toimintojen saavutettavuuden. Pääteiden liikenteen kasvu heikentää hieman yhteysien palvelutasoa. Tieverkon kehittämishankkeilla on aluekehitystä tukevia vaikutuksia.

Tienpidon suuria haasteita on vastata liikenteen lisääntymisestä aiheutuviin tarpeisiin ja ongelmiin suurimmilla kaupunkiseuduilla ja pääteillä.

Maakuntien liittojen lausunnot

Alueiden kehittämisestä annetun lain 37 §:ään perustuen Hämeen tiepiirin alueen maakuntien liitoilta pyydetään lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelmasta sen valmistelun aikana. Lausunnot on esitetty tiivistettyinä seuraavassa.

Hämeen liitto

Lausunnon mukaan Sukula-Kassimäki-hankkeen yhteydessä tulisi toteuttaa jatko Kassimäen liittymästä valtatie 2:lta Forssan keskustaan. Liitto pitää tärkeänä, että valtatie 2:n Vihti-Pori-hankkeeseen sisältyvien toimenpiteiden suunnittelua viedään eteenpäin siten, että suunnitelmavalmius mahdollistaisi hankkeen käynnistämisen jo vuoden 2005 loppupuolella. Valtatie 10:n ja 12:n väli Hämeenlinna-Tuulos-Lahti tulisi sisällyttää isona investointina Tiehallinnon seuraavaan toiminta- ja taloussuunnitelmaan. Vaihtoehtoisia tieverkkoratkaisuja koskeva selvitys välillä Hämeenlinna-Lahti pitäisi saada käyntiin. Tiepiirin tulisi seurata kaupunkiseuduille laadituissa liikennejärjestelmä- ja liikenneturvallisuussuunnitelmissa esitettyjä toimenpideohjelmaa. Riihimäen läntinen sisääntulotie on tärkeä hanke, ja se tulisi palauttaa investointiohjelmaan, kun toteutettava vaihtoehto on ratkaistu. Perustienpidon rahoitusta tulisi lisätä siten, että myös välttämättömiä investointeja voitaisiin toteuttaa nykyistä paremmin tarpeita vastaavalla tavalla.

Pirkanmaan liitto

Liitto toteaa lausunnossaan vuonna 2004 valmistuneen Pirkanmaan tieverkon kehittämissuunnitelman tavoitteiden olevan pitkälti samansuuntaiset toiminta- ja taloussuunnitelman kanssa. Pirkanmaan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman piiriin tulisi voida ottaa entistä suurempi osa

ensimmäisen vuoden perustienpidon rahoituksesta. Kiristyneet määräraha-kehitykset vaikeuttavat maakunnan tieverkon kehittämistavoitteiden toteutusta. Nykytilanteessa valittu linja on oikea, vaikka se tarkoittaakin investointien vähentämistä. Tampereen läntisen kehätien toiselle rakennusvaiheelle tulisi varmistaa budjettirahoitus siten, että työt voisivat ensimmäisen vaiheen jälkeen jatkua keskeytyksettä. Myös muille Pirkanmaata koskeville ministeriöryhmän esittämille hankkeille tulisi varmistaa rahoitus. Tampereen kaupunkiseudulla on odotettavissa mittavia liikenneinvestointeja (joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantaminen ja Tampereen Rantaväylä), joihin myös Tiehallinnon tulee omalta osaltaan varautua. Lausunnossa nostetaan esiin lisäksi pitkät poikittaiset seututieyhteydet.

Liiton mukaan Pirkanmaan osuus koko tiepiirin rahoituksesta tulee voida pitää vähintään puolena.

Päijät-Hämeen liitto

Liitolla ei ole huomauttamista suunnitelmassa esitettyjen hankkeiden toteuttamisjärjestyksestä. Lahden kaupunkiseudun liikenteellinen saavutettavuus paranee huomattavasti uusien rata- ja moottoritieinvestointien toteuduttua, minkä aiheuttaman kehityksen myötä maankäyttö laajenee ja liikenne nykyisillä väylillä kasvaa, ja tarvitaan edelleen uusia investointeja. Liitto mainitsee lausunnossaan lisäksi rahoitusvajeen täyttämisen jossain määrin EU- ja työllisyysyöperusteisilla investointiavustuksilla, Sampola-Orimattilantien (maantie 167) suunnittelun aloittamisen, uusien logistiikka- ja teollisuusalueiden liikenneyhteyksien suunnittelun sekä varautumisen erilaisiin maakunnan kehittämistä edistäviin yhteisiin suunnittelu-tehtäviin.

TIEHALLINTO

Hämeen tiepiiri

Åkerlundinkatu 5 B
PL 376
33101 TAMPERE

Valtakunnallinen puhelinvaihe:

0204 22 11

Sähköposti:

hameen.tiepiiri@tiehallinto.fi

Internet:

www.tiehallinto.fi/hame

Lisätietoja suunnitelmasta antavat:

Tiejohtaja Mauri Pukkila

Puhelin 0204 22 4000

Esikuntapäällikkö Matti Höyssä

Puhelin 0204 22 3910

Talouspäällikkö Risto Mäki

Puhelin 0204 22 3924

Lisätietoja hankinnasta

www.tiehallinto.fi/hankinta

Helmikuu 2005

0200-2100

Tienkäyttäjän linja